

Predmet: Boško Surla

Županijski sud u Osijeku, Republika Hrvatska

Broj predmeta: Krz-4/08

Optužnica broj: K-DO-38/2007

Optužnica podignuta: 14. 1. 2008. godine

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva, član 120. stav 1. OKZ RH
ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, član 122. stav 1. OKZ RH

Optuženi: Boško Surla, nalazi se u pritvoru od 15.5.2007. godine

Rešenjem vanpretresnog veća postupak je razdvojen u odnosu na ostale optužene, koji su u bekstvu, i to Jovana Rebraču, Božu Vidakovića, Milana Mackanju, Branka Grkovića i Žarka Čubrila.

Sudsko veće: sudija Zvonko Vekić, predsednik Veća
sudija Josip Frajlić, član Veća
sudija Drago Grubeša, član Veća

Tužilac: Zlatko Bučević, zamenik Županijskog državnog odvjetnika (ŽDO) u Osijeku

Branilac optuženog: advokat Igor Plavšić

Posmatrači: Regionalni tim za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine (FHP Beograd, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Documenta Zagreb), misija OEBS-a u Hrvatskoj i mediji.

Glavni pretres : 7.5.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Čitanje optužnice

Zamenik ŽDO je pročitao optužnicu, a optuženi Boško Surla se izjasnio da nije kriv.

Saslušanje svedoka Branislava Kneževića

U bioskopskoj dvorani u Tenji je 1991.godine postojao zatvor. Svedok je bio pripadnik civilne zaštite i to vozač kamiona. Nije video optuženog Surlu da je uopšte bio prisutan kada su zatvorenici izvođeni iz zatvora i odvezeni kamionom. Seća se da ga je optuženi ispitivao nešto u vezi s mekinjama, koje je svedok dovezao iz Srbije u Tenju.

Saslušanje svedoka Branka Stjepanovića

Milicija SAO Krajina

Svedok je stupio u miliciju SAO Krajine jula 1991. godine, pet ili šest meseci od kada mu je prestala služba u Osijeku. Pripadnici milicije su imali pravo da ispituju zatvorenike, ali su to retko činili. Ne zna da li je vođena evidencija rada milicionera, jer je bio niže rangirani milicioner.

Optuženi Boško Surla

Optuženog poznaje još iz Osijeka, kao radnika milicije. Zna da je bio zamenik komandira milicije u Tenji, ali ne zna kada je to tačno postao. Optuženi je bio zadužen za predmete vezane za krađe i sprečavao je hapšenja nesrpskih žitelja Tenje. Zna da je obilazio meštane Hrvate i raspitivao se da li imaju kakvih problema.

Zatvor u Tenji

Zatvor u bioskopskoj sali u Tenji je od stanice milicije bio udaljen tridesetak metara, ali ga milicioneri nisu čuvali, niti su imali bilo kakvog kontakta sa zarobljenicima. Lica koja bi lišili slobode, milicioneri nisu tamo odvodili, već u tzv. *pušnicu*. U zgradi škole nije postojao zatvor.

Zlostavljanja i ubistva

Svedok nije bio prisutan kada su na travnjaku, blizu stanice milicije, izvesne osobe izvedene i pretučene. Jovan Rebrača je bio *komandant sela* pa mu je, s obzirom na to, svedok prijavio da je Darko Radivoj ubio jednog pripadnika Zbora narodne garde (ZNG). Nije video ubistvo Mata Nađa i ne zna ko ga je ubio.

Saslušanje svedoka Pilipa Dragičevića (Filip?)

Jednog dana u leto 1991.godine je video kamion u dvorištu osnovne škole u Tenji, ali tamo nije bilo optuženog Boška Surla.

Saslušanje svedoka Stanka Karaice

Prilikom odvođenja zarobljenika iz zatvora u kamion, svedok nije video optuženog.

Saslušanje svedokinje-oštećene Rozalije Varge

Svedokinja je majka oštećenog Miroslava Varge. Oktobra 1991. godine je zarobljena i sa Gospavom Ivić, Ivankom i Matom Krajinom prevezena u zatvor u staru školu u Tenji. Tamo je zatekla svog sina, koji je bio pretučen, te vezane Franju Cirakija, Ivicu Lorića i Ivana Vadlju, koje su naoružani muškarci u civilu 7.10.1991. godine izveli iz zatvora. Istog dana su oslobodili i ostale civile. Njen sin je ostao u zatvoru i od tada mu se gubi svaki trag. Dok je bila zarobljena u Tenji, nije videla optuženog Boška Surlu.

Saslušanje svedoka-oštećenog Mata Krajine

Milicioneri iz Tenje su dolazili u zatvor i maltretirali zatvorenike tako što bi im naredili da legnu, jer će ih u suprotnom poubijati. U toku noći, jednog po jednog su odvodili zarobljene pripadnike ZNG, koji su bili zatvoreni zajedno s civilima. Njemu lično optuženi Boško Surla nije ni pretio, niti je primenjivao silu. Tukao ga je i zlostavljao Željko Ražnatović Arkan. Svedok je izašao iz zatvora tako što mu je vrata ćelije otključao Branko Stjepanović i pustio ga. Od civila je u zatvor dolazio i tukao zatvorenike jedan visoki, plavokosi muškarac.

Dokazni predlozi

Zamenik ŽDO je u spis predao i predložio da se kao dokaz izvedu video snimak događaja u Tenji iz 1991. godine, fotodokumentacija i skica lica mesta, pa je predložio saslušanje 19 svedoka-oštećenih i 17 svedoka, te da se pročitaju iskazi četvorice svedoka, koji su u međuvremenu umrli, i iskaz zaštićenog svedoka pod pseudonimom *Kurir*.

Predlozi odbrane

Branilac smatra da je nesvrishodno saslušavati svedoke-oštećene, koji nemaju neposrednih saznanja pa se protivi tom predlogu, smatrajući da je dovoljno pročitati njihove iskaze iz istrage i predlaže ukidanje pritvora prema njegovom branjeniku. Nema drugih dokaznih predloga.

Odluke veća

Veće je prihvatilo sve dokazne predloge tužilaštva i odbilo predlog za ukidanjem pritvora protiv optuženog.

Glavni pretres : 2.6.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Saslušanje svedokinje-oštećene Ivke Trajković

Njena majka Marija Cerenko je u vreme ubistva imala 70 godina. Nema neposrednih saznanja šta se sa njome desilo, ali je čula da je bila u zatvoru. Njeni posmrtni ostaci nikada nisu pronađeni. Tužilaštvu je predala fotografiju na kojoj su snimljeni njena majka i Sima Bekić s puškom.

Saslušanje svedokinje-oštećene Vere Perković

Posmrtni ostaci njene majke, koja je 1991. godine imala 64 godine, do danas nisu pronađeni.

Saslušanje svedokinje-oštećene Ive Krajine

Zbog proteka vremena se ne seća da li ju je optuženi Boško Surla saslušavao, ali je svakako nije tukao.

Saslušanje svedoka-oštećenog Ilije Lovrića

Njegov sin Ivica, tada osamnaestogodišnjak, zarobljen je kao pripadnik HV na farmi Orlovnjak i odveden u zatvor u staroj školi u Tenji. Njegovi posmrtni ostaci nikada nisu pronađeni. Svedok ne poznaje optuženoga Boška Surlu.

Saslušanje svedokinje-oštećene Eve Ciraki

Telo njenog sina Ivica Cirakija, koji je kao zarobljeni hrvatski vojnik odveden u zatvor u Tenji, nikada nije pronađeno.

Saslušanje svedokinje-oštećene Mande Vadjlje

Njen suprug Ivan Vadlja je zarobljen na farmi Orlovnjak 6.10.1991. godine i od tada ga više nije videla. Bio je pripadnik 106. brigade. Optuženoga svedokinja ne poznaje.

Saslušanje svedoka-oštećenog Zvonka Penića

Svedok, njegov brat i njihovi roditelji, 1991. godine stari preko šezdeset godina, nisu imali u to vreme nikakve veze sa hrvatskom vojskom i policijom. Čuo je da su mu roditelji zatvoreni i odvedeni u Silaš te ubijeni između Bobote i aerodroma Klisa.

Saslušanje svedokinje-oštećene Marije Medved

Njen suprug je bio poštar, star 56 godine i nije joj poznato da je imao ikakve veze sa hrvatskom vojskom. Iz Tenje je proterana za Uskrs 1992. godine.

Saslušanje svedokinje-oštećene Julijane Prodanović

Njen suprug Josip Prodanović je zarobljen na Orlovnjaku i odveden u Tenju. Njegovi posmrtni ostaci nikada nisu pronađeni.

Zapažanje:

Svedokinja je na fotografiji prepoznala svog supruga kako hoda pored Marije Cerenko.

Saslušanje svedokinje-oštećene Lucije Valentić

Njen suprug Vlado Valentić je rođen 1931. godine i nije imao nikakve veze sa hrvatskim oružanim snagama. Telo mu nikada nije pronađeno.

Saslušanje svedoka-oštećenog Josipa Valentića

Kada je otišao iz Tenje 1.7.1991. godine, tamo je ostao njegov otac Ivan Valentić star 63 godine. O njegovoj sudbini nema neposrednih saznanja. Međutim, komšija, sada pokojni, Pero Štefanec mu je ispričao kako su mu otac i stric Milan Valentić bili zatvoreni u bioskopskoj dvorani u Tenji. Sada pokojni Mato Mikulaš mu je to potvrdio, dodavši da su obojica bili pretučeni i u takvom stanju da im je bolje da umru. Dosta kasnije je svedok čuo da su obojica odvedeni u Silaš i ubijeni.

Saslušanje svedokinje-oštećene Katicice Milas

Čula je da joj je otac Vlado Valentić bio u zatvoru u Tenji.

Saslušanje svedokinje-oštećene Dragice Valentić

Njen suprug Ivan Valentić je nestao u Tenji dok je kosio travu. Čula je da je zatvoren. Imao je 61 godinu. Optuženoga Boška Surlu ne poznaje.

Saslušanje svedoka-oštećenog Vlada Valentića

Kada je otišao iz Tenje, tamo su nastavili da žive njegovi roditelji. Od majke, koja je proterana u aprilu 1992. godine, je čuo da mu je otac nestao dok je kosio travu. Prethodno ga je bivši prijatelj Zdenko Milošević obavestio da mu je otac zatvoren u bioskopskoj dvorani u Tenji, da je pretučen i sav krvav. Ponudio mu je pomoć u razmeni njegovog oca i predložio da svedok s bratom dođe u Tenju. Sumnjajući u iskrenost njegove namere, svedok nije pristao na takav predlog. Dodao je da mu je pokojni prijatelj Ivan Dujak pričao kako je optuženi Boško Surla lično saslušavao Franju Cirakija, koji se danas vodi kao nestao. Na današnjem ročištu, svedok je rekao da je s njim, dok mu je Dujak to pričao, bio i Branko Stjepanović.

Saslušanje svedokinje-oštećene Kate Pejaković

Sa sestrom je izbegla iz Tenje, ali je njihova majka ostala tamo da živi. Jedna komšinica joj je rekla da joj je majka odvedena. Saznala je da je neko vreme zajedno s Vladom Valentićem bila zatvorena u pušnici izvesnog Vase. Njena sestra je posle 2-3 meseca čula od slovenačkog novinara da je razgovarao s njenom majkom u bioskopskoj dvorani u Tenji, da je sve vreme plakala i tražila kreme i kapi za oči, pošto je imala jedno stakleno oko. Svedokinja je nabavila lekove za majku, ali joj je novinar saopštio da je umrla. Kasnije, odlazi u Nemačku i tamo u televizijskom izveštaju o Tenji među nekolicinom leševa slučajno prepoznaje telo svoje majke.

Saslušanje svedoka-oštećenog Draga Baloga

Bio je u improvizovanom zatvoru u zgradi stare škole u Tenji samo jedan dan. Dok je bio tamo, obilazio ga je optuženi Boško Surla, kojeg poznaje od pre rata. Optuženi je čuvao zatvorenike, bio je obučen u plavu milicijsku uniformu i imao je pištolj.

Saslušanje svedokinje-oštećene Ane Bertanjoli

Sin joj je bio hrvatski vojnik, ali ne i suprug, koji je u to vreme bio star 64 godine i koji je uhapšen kada su policajci pronašli hrvatsku zastavu u njihovoj kući. Pretučen je u zatvoru. Za Uskrs 1992. godine su bili prinuđeni da napuste Tenju.

Saslušanje svedoka-oštećenog Stevice Bartolovića

Svedok je na snimku televizije Novi Sad prepoznao telo svoga oca, koji je zatvoren 5.10.1991. godine. Optuženoga Surlu ne poznaje.

Glavni pretres : 3.6.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Saslušanje svedokinje Marte Miterko

Bila je među zatvorenim licima u zatvoru u bioskopskoj dvorani u Tenji. S njom su bili Marija Cerenko i braća Valentići. Jednom prilikom su Kata Bilandžija i Blanka Pavlović krišom fotografisale dvorište u kojem su bili zatočeni civili, pa su kasnije razvile fotografije na kojima se nalazi snimljena Marija Cerenko.

Saslušanje svedokinje Katarine Cerenko

U blizini kuće Marte Miterko u Tenji je bila bioskopska dvorana. U to vreme nisu znali da je tamo smešten zatvor pa su se iznenadili kada su, krišom gledajući kroz žaluzine, videli Mariju Cerenko, Josipa Prodanovića, Ivana i Vladimira Valentića. Noću su se iz tog pravca čuli krici i zapomaganje. Kada je primetila da tamo nema više Marije Cerenko, pitala je za nju Milojka Savkovića, koji je prokomantarisao da je imala *dug jezik*. Rekao joj je i da je zatvorenike iz bioskopske dvorane odveo plavim kombijem izvesni Ljubo, zet učitelja Zvonarića.

Saslušanje svedoka Ilije Tintora

U leto 1991. godine je bio pripadnik teritorijalne odbrane (TO) u Silašu. Kada je čuo da su u selo dovezeni nekakvi zarobljenici, otišao je do štaba TO. Video je kamion marke *Zastava* u kojem je bilo 5 do 7 osoba, među kojima je prepoznao samo poštara iz Tenje. Taj čovek je u jednom trenutku pokušao da pobjegne, ali su ga izvesni Jovo i Živko uhvatili, pretukli nogama, vezali žicom i vratili u kamion. Od ljudi koji su stajali uz kamion, čuo je da se u njemu nalazi i tašta sina Milana Mackanje. Zarobljenici su molili da im se dâ vode, ali kada je svedok pokušao da im dâ flašu s vodom, jedan dobrovoljac je repetirao pušku uperivši je u njega. Nedugo zatim, iz zgrade komande TO su izašli Milan Mackanja, Božo Vidaković i Branislav Knežević, koje svedok poznaje od ranije. Svedok je zatim otišao kući. Kasnije je čuo da je kamion sa zarobljenicima odvezen u šumu blizu fudbalskog igrališta, a zatim u pravcu Bobote i da su ti ljudi pobijeni.

Saslušanje svedoka Denisa Miljevića

Svedok je ostao pri svom iskazu iz istrage.

Saslušanje svedoka Bogdana Uglice

Svedok je ostao pri svom iskazu iz istrage.

Saslušanje svedoka Đoke Bekića

Kao pripadnik teritorijalne odbrane, pod komandom Jovana Rebrače, u nekoliko navrata je od 7. do 13.7.1991. godine čuvao zatvor u bioskopskoj dvorani u Tenji. U blizini zatvora je bila zgrada milicije, čiji su pripadnici ulazili u zatvor kada su hteli da saslušaju zatvorenike, ali među njima nikada nije video optuženog. Izvesni *Gurgula* je dovodio zatvorenike, ali ne zna čiji je on bio pripadnik. Video je da su zatvoreni bili bračni par Penić, braća Valentić, Marija Cerenko, Ana Horvat i Katica Kiš. Svedok je nedugo zatim, u prolazu, video da je pored zatvora parkiran kombi i da se tamo okupio veći broj pripadnika milicije. Sutradan je čuo da su sva zatvorena lica odvedena i više ih nikada nije video. Svedok je na fotografijama u spisu prepoznao svog brata Simu Bekića i oštećenu Mariju Cerenko.

Saslušanje svedoka Slavka Suše

Pravio je raspored straže u zatvoru u Tenji. Stražari nisu imali nikakva ovlašćenja nad zatvorenicima. Ko je za njih bio nadležan, nije mu poznato. Stražari ga nisu obavestavali ko je ulazio u zatvor.

Saslušanje svedoka Sime Bekića

Bio je stražar u zatvoru u bioskopskoj dvorani u Tenji od jula ili avgusta meseca 1991.godine u narednih mesec i po dana. Kada je počeo da obavlja tu dužnost nije bilo zatvorenika, ali su kasnije dovedeni. Nikoga od njih četvoro ili petoro, osim oštećene Marije Cerenko, nije poznavao. Ovlašćenja nad zatvorenicima su imali pripadnici milicije, čiji je komandant bio Branko Grković, a njegov zamenik optuženi Boško Surla. Stražari, pripadnici teritorijalne odbrane, nisu imali pravo da saslušavaju zatvorenike, ali nije siguran da su to mogli pripadnici milicije. Izvesni *Gurgula* je bio pripadnik milicije. Optuženog Boška Surlu nikada nije video da je ulazio u zatvor. Svedok je na fotografijama u spisu prepoznao sebe i oštećenu Mariju Cerenko.

Saslušanje svedoka Čedomira Vukašinovića

Bio je jedan od stražara u zatvorima u Tenji. Nisu ulazili u unutrašnjost zatvora i nisu dobijali nikakve naredbe od milicije. Optuženi mu nikada ništa nije naredio. U improvizovanom zatvoru u podrumu kuće Steve Kukića pet dana su bili zatvoreni Mato, matičar u Tenji, jedan muškarac krupnije građe i jedna žena, sve dok ih nepoznate osobe nisu odvezle kombijem. Zatim je svedok stražario u zatvoru u bioskopskoj dvorani. Seća se da su tamo bili zatvoreni Mato Božinović, jedna starija i jedna mlađa žena, koja je tamo ostala tek nekoliko sati.

Saslušanje svedoka Nikole Mijatovića

Svedok je ostao kod svog iskaza iz istrage.

Saslušanje svedoka Lazara Radišića

Ubistvo Đure Kiša

Bio je pripadnik TO. Video je kada je Božo Vidaković zvani *Božo ustaša* i *Zlatni zub* sa još jednim, njemu nepoznatim, muškarcem sprovodio oštećenog Đuru Kiša, koji je bio go do pojasa a ruke su mu bile vezane bodljikavom žicom. Nekolicina ljudi je dobacila: *Kud ćeš s njim?*, na šta je Vidaković odgovorio: *Idem da mu presudim*. Svedoku je od ranije bilo poznato da je Božo Vidaković od komande TO zadužen za likvidacije Hrvata u Tenji. Kako je bio radoznao, svedok se raspitivao pa je saznao da je Vidaković ranije likvidirao bračni par Knežević, Andriju Gotovca i još nekoliko lica. Ne zna šta se tačno desilo, ali je kasnije po naređenju Nikole Bročića, zajedno sa Milanom Mackanjom odneo tela mrtvog Đure Kiša i još jednog muškarca koji se prezivao Golek. Kombijem su prevezli tela i ostavili ih u dvorištu kuće Đure Kiša.

Odvođenje civila iz zatvora

Dve ili tri nedelje nakon toga, Milan Mackanja je dovezao kamion marke *Zastava*, a zatim razgovarao s optuženim Boškom Surlom i milicionerom Perom Gajdaševićem. Ne zna o čemu su pričali, ali je video da su milicioneri iz zatvora u bioskopskoj sali doveli stariji bračni par Penić, izvesnog *Medu poštara*, Anu Horvat i mladića dovedenog s farme Orlovnjak. Dok su ih utovarali u kamion Milan Mackanja ih je tukao policijskim pendrekom. Posebno je udarao Anu Horvat, rekavši joj da će joj presuditi, jer se njen sin oženio s njegovom kćerkom.

Svedok je prigovorio, pitajući kuda ih vodi, ali ga je Mackanja opomenuo da to nije njegova briga i zapretio mu da se ne meša i da će ga ubiti.

Saslušanje svedoka Lazara Varvalca

Svedok je ostao pri svom iskazu iz istrage.

Saslušanje svedoka Željka Brnjevarca

Bio je pripadnik TO i čuvar zatvora u Tenji. Video je da su u dvorištu zatvora milicioneri ubili Matu Nađa, ali ne zna tačno ko je od njih pucao na njega. Čuo je da je optuženi Boško Surla bio zamenik komandanta milicije u Tenji.

Saslušanje svedoka Branka Rebrače

Ubistvo Mata Nađa

Kao pripadnik TO, stražario je u zatvoru u Tenji. Bio je na dužnosti kada je oštećeni Mato Nađ tražio da ide u toalet. Po povratku, Nađ je video milicionera Čedu Pjevača, koji je u rukama držao policijsku palicu, pa se uplašio i dao u beg. Tada su pripadnici milicije, koji su se nalazili u blizini, pucali i na mestu ubili Matu Nađa.

Optuženi Boško Surla je bio milicioner u Tenji. Zatvor je bio blizu zgrade milicije i zato svedok zaključuje da su zatvorenici bili u nadležnosti milicije, ali nikada nije video da su milicioneri ulazili u zatvor.

Saslušanje svedoka Bože Čalića

Svedok je ostao pri svom iskazu iz istrage.

Saslušanje svedoka Paje Bugarskog

Bio je mrtvozornik u Tenji. Seća se da ga je 1991. godine Jovan Rebrača pozvao da utvrdi smrt Mate Nađa, čije se telo nalazilo kod bioskopske dvorane u Tenji. Lično je telefonom pozvao istražnog sudiju Mladena Filipovića i obavestio ga je o četiri leša, i to Đure Kiša, Goleka, Veseljka i Ranka Momčilovića. Tamo je bio i predsednik istražnog centra, istražni sudija Radoslav Arambašić, pa je i on bio upoznat s tom činjenicom.

Predlozi optužbe

Tužilac je ostao kod predloga da se saslušaju svedoci koji nisu pristupili po pozivima, Jozo Knežević i Miroslav Penić, pa je još predložio da se sasluša svedok Dubravko Ciraki i da se ponovo sasluša svedok Slavko Suša.

Predlog odbrane

Branilac se usprotivio dokaznim predlozima tužilaštva, jer smatra da je dovoljno da se iskazi svedoka pročitaju i smatra da ne postoji osnov da njegov branjenik bude u pritvoru pa predlaže da se pritvor protiv njega ukine.

Odluka veća

Saslušaće se svedoci Jozo Knežević, Miroslav Penić, Slavko Suša i Dubravko Ciraki. Odbijen je predlog branioca da se optuženom ukine pritvor.

Glavni pretres : 18.6.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Saslušanje svedoka-oštećenog Miroslava Penića

Njegovi roditelji, oštećeni Evica i Josip Penić su rođeni 1928. godine. Poznato mu je da su bili u zatvoru u bioskopskoj sali u Tenji. Video je svog oca na fotografiji snimljenoj tamo. Od izvesne osobe, koja je takođe bila u zatvoru i čijeg se imena sada ne seća, čuo je da su u zatvoru bili i braća Valentići. Jedan od njih je bio pretučen do neprepoznatljivosti.

Saslušanje svedoka Dubravka Cirakija

Njegov bratić, oštećeni Franjo Ciraki je zarobljen nakon pada Orlovnjaka i odveden u Tenju. Ivica Dujan ga je sa Brankom Stjepanovićem posetio u zatvoru. Ispričali su svedoku da je Franjo pretučen, ali nije rekao ko ga je tukao. Ivica Dujan mu nikada nije spominjao optuženog Boška Surlu.

Saslušanje svedoka Slavka Suše

Pravio je raspored straže po naređenju Nikole Bročića. Kako je bio pripadnik TO, nije dobijao naređenja od milicionera, pa tako ni od optuženog Boška Surle. Straža je postojala ispred više objekata, između ostalih i zatvora koji su bili u Tenji. Stražari su imali ulogu portira i nije mu poznato da li su mogli da ulaze u zatvor.

Primedba na iskaz

Tužilac smatra da je iskaz svedoka neistinit i upravljen na umanjivanje uloge straže.

Odluka Veća

Veće je odložilo glavni pretres radi saslušanja svedoka Jozu Kneževića, koji nije pristupio na današnje ročište.

Glavni pretres : 1.7.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Saslušanje svedoka-oštećenog Jozu Kneževića

On je sin oštećenih Mare i Marka Kneževića. Živeli su u Tenji. Seća se da je još na početku rata Božo Vidaković došao i odneo im iz kuće tehničke uređaje, rekavši kako ih nosi u mesnu zajednicu. Kasnije ih je isti čovek vređao i maltretirao. Pretio je svedoku i njegovom ocu zatvorom. Kada su ga mobilisali u radni vod, svedok je pobegao iz Tenje. Međutim, roditelji su mu ostali tamo i nepoznata lica su ih ubila. Nakon rata su pronađeni i ekshumirani.

O optuženome

S optuženim Boškom Surlom je svega jednom razgovarao za vreme rata, i to je bio jedini njihov kontakt.

Zapažanje:

Iskaz svedoka iz istrage je samo pročitao na glavnom pretresu i niko mu nije postavio nijedno pitanje.

Izvođenje materijalnih dokaza

Predsednik Veća je pročitao iskaze svedoka, saslušanih tokom istrage, koji su u međuvremenu preminuli, i to Dragana Magdića, Mileta Rendulića, Pere Štefaneca, Zorana Bertanholija, Zdenka Matića, Ivica Valentića i zaštićenog svedoka pod pseudonimom *Kurir*. Takođe je izvršen uvid u niz dokumenata, na koje stranke i branioci nisu stavili primedbe.

Obrana optuženog Boška Surle

Pre rata je sedamnaest godina radio u policiji u Osijeku na poslovima suzbijanja klasičnog kriminaliteta. Bio je prinuđen da napusti službu i Osijek. Otišao je u Tenju u kojoj je imao kuću. Tamo je prinudno mobilisan u Teritorijalnu odbranu, ali je ubrzo, 17.7.1991. godine, prešao u policiju. Nikada nije rešenjem postavljen za pomoćnika komandira policije u Tenji i nije imao komandna ovlašćenja sve do 1993. godine. Zna da su u Tenji postojali zatvori, ali policija nije imala ovlašćenja nad zatvorenicima. Bili su u nadležnosti TO. Viđao ih je ponekad kada su bili izvođeni u dvorište i jedini kojeg je prepoznao bio je Mato Božičević, matičar u Tenji. Nikada nije video da Milan Mackanja odvođi zatvorenike. Izbegavao ga je, jer je znao da je Mackanja bio kriminalac. Ne seća se, ali ostavlja mogućnost da je saslušavao Branislava Kneževića zbog krađe mekinja, a ne nekim drugim povodom. Nije bio dežurni kada su doveli zarobljenike s farme Orlovnjak. Svedok nikada nije učinio nikakvo krivično delo, a kamoli ratni zločin.

Odluka veća

Odbijen je predlog tužioca da se sprovede suočenje optuženog i svedoka Lazara Radišića.

Završna reč tužioca

Smatra da se na osnovu rezultata dokaznog postupka može utvrditi da je optuženi Boško Surla učinio krivična dela koja su mu optužnicom stavljena na teret. Odbranu je u nekoliko navrata menjao shodno dokazima koji su prikupljeni u istrazi, a sve s namerom da izbegne krivičnu odgovornost.

Završna reč branioca

Mišljenja je da nije dokazano da je njegov branjenik počinio ratne zločine pa je predložio da se oslobodi od optužbe i pusti iz pritvora.

Završna reč optuženog

U svemu je prihvatio završnu reč svog branioca i kategorički ustvrdio da je nevin.

Glavni pretres : 4.7.2008.

Izveštaj: Darko Balać, FHP, član Regionalnog tima za praćenje domaćih suđenja za ratne zločine

Objavlivanje presude

Predsednik Veća je objavio presudu kojom je optuženi Boško Surla oslobođen zbog nedostatka dokaza.

Zapažanje:

Predsednik Veća je konstatovao da je doneta oslobađajuća presuda, jer je protiv optuženog postojao samo *otvoreni krug indicija*. Propustio je da kaže da takav dokazni osnov nije dovoljan ni za optuženje, a još manje za vođenje krivičnog postupka protiv optuženog Surla i njegovo držanje u pritvoru duže od godinu dana. Posebno ako se uzme u obzir da je glavni pretres završen za šest ročišta a da praktično nijedan svedok nije istinski saslušan, već se odlučivalo na osnovu spisa.

Fond za humanitarno pravo

